

عنوان مقاله:

نگاهی نقادانه بر جامعه شناسی تفسیری ماکس وبر و آموزه های آن برای پژوهش در جامعه شناسی تاریخی ایران

محل انتشار:

مجله جامعه شناسی ایران، دوره 20، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

فرهنگ ارشاد - استاد دانشگاه شهید چمران اهواز

خلاصه مقاله:

منظور از تدوین این نوشتار، فراهم نمودن بستری است برای بهره‌گیری از آموزه‌های ماکس وبر در مطالعات بومی جامعه‌شناسی تاریخی- تطبیقی جامعه ایرانی. موضوع اصلی مقاله، به‌کارگیری برخی مفاهیم و رهنمودهای جامعه‌شناختی وبر در تحقیقات جامعه‌شناسی تاریخی ایران است. در این نوشتار، نخست به‌بازاندیشی گزینشی و گذرا در دستگاه نظری ماکس وبر پرداخته شده است. هرچند کوشش در معرفت‌شناسی مدرنیته و عقلانیت به‌مثابه بستر اصلی جامعه‌شناسی وبر شناخته شده است، اما در نظام فکری او موضوع‌هایی مانند سنج‌بندی کنش‌های اجتماعی، فهم تفسیری کنش و واقعیات اجتماعی در چارچوب نمونه‌های مثالی و توسعه جامعه‌شناسی تفسیری به‌حوزه جامعه‌شناسی تاریخی از محورهای اصلی جامعه‌شناسی وبر شناسایی شده است. روش پژوهش در این موضوع، مطالعه انتقادی آثار وبر و مقایسه دستاوردهای این تلاش با آگاهی‌های قبلی نویسنده در زمینه تاریخ تحولات اجتماعی در ایران است که بیش از دو دهه موضوع تدریس پژوهشگر در دانشگاه بوده است. در مطالعه حاضر کوشش شده با تمرکز بیشتر بر آموزه مشهور وبر با عنوان نمونه‌های مثالی و رهنمودهای او در تحلیل و تفسیر مباحث جامعه‌شناسی تاریخی، راهی متناسب با مقتضیات جامعه ایرانی در محمل تاریخ کشورمان و انجام مطالعه‌ای نظام‌مند در این باره بیابیم.

کلمات کلیدی:

جامعه شناسی تفسیری، جامعه شناسی تاریخی- تطبیقی، رویکرد علم اندیشه نگارانه، عقلانیت، نمونه مثالی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1659004>

